

Aleg. 278.

S p r a w o z d a n i e

komisji gospodarstwa krajowego o wnioskach p. Viviena i towarzyszy, dotyczących koreczunków, obniżenia taryfy przewozowej dla węgla kamiennego oraz funduszów, celem poparcia przemysłu torfowego.

Wysoki Sejmie!

Komisja gospodarstwa krajowego przyznając wnioskowi p. Viviena i towarzyszy doniosłe znaczenie ze względu na niezaprzeczony wpływ, jaki lasy wywierają na klimat, uważa też za właściwe i wskazane popierać go w zastosowaniu do bezleśnych okolic Podola, którego wysokie położenie, przy braku lasów, łagodzących siłę gwałtownych wiatrów, naraża tą część kraju na los stepowego położenia, sprowadzając często wielce szkodliwą posuchę dla gruntów już z natury swej nadto niemal przepuszczalnych.

Zwrócenie więc uwagi na konieczną baczność przy udzielaniu konsensów na koreczunki, o ile one wywierać mogą ujemny wpływ na klimat w okolicach o słabym zalesieniu, jest wedle zdania komisji gospodarstwa krajowego bardzo na czasie, a w zastosowaniu do tychże bezleśnych okolic Podola bardzo wskazanem.

Niemniej jednak winna komisja gospodarstwa krajowego zaznaczyć, że o ile podobne ograniczenie dla Podola za wskazane i pożyteczne uznaje, o tyle rozszerzenie tej zasady do okolic obfitujących w lasy a znajdujących się tem samem w odmiennych warunkach, mogłoby w danych okolicznościach przynieść ujmę uznanym zasadom dobrego gospodarstwa krajowego.

Jnż bowiem odnośne przepisy dotyczące koreczunków, uwzględniają korzyści, wynikające z rozszerzonej kultury ornej w okolicach, w których przeistoczenie lasu na grunt orny korzyści takie przedstawiać musi a przy odpowiednim stosunku zalesienia, żadnej zmiany na gorsze w stosunkach klimatycznych spowodować nie może.

Podzielając to zdanie, komisja gospodarstwa krajowego pozwala sobie przedstawić Wysokiemu Sejmowi odnośną rezolucyę, w nieco zmienionej a do specjalnej potrzeby okolic bezleśnych Podola zastosowanej formie do przyjęcia.

Powyzsze przedstawienie jest też bardzo odpowiedniem uzasadnieniem drugiej rezolucyi, wzywającej Wysoki e. k. Rząd do obniżenia na kolejach Państwowych taryfy dla węgla kamiennego, głównie przy transporcie tegoż do okolic tak bezleśnych jak jest Podole. Wysoka taryfa, przewyższająca w dwójnasób wartość tego materiału opałowego w kopalniach, czyni go opałem droższym od drogiego na Podolu drzewa i nie dozwala mu dotrzymać konkurencyi z opałem drzewnym. Jestto więc przyczyną, że lasy podolskie w tych warunkach korzystnie spieniężane

stanowią przedmiot pochoptnej intraty, a tem samem przedstawiając wysokie korzyści dla właściciela, przetrzebiane bywają wbrew zasadom racjonalnego gospodarstwa lasowego, a z ujmą dla stosunków klimatycznych i dla dobrej gospodarki krajowej. Jedyne też tylko obniżenie taryfy przewozowej i spowodowane tem obniżenie ceny węgla w miejscu konsumeyi, wywołać może pożądaną dla opału drzewnego konkurencyę, wytwarzając tem samem ograniczenie w przesadnem wyzyskiwaniu lasów. Nie będzie to również bez doniosłego znaczenia dla rolnictwa, cierpiącego obecnie z powodu używania słomy do opału przez uboższą ludność wiejską, której grunta orne pozbawione są tym sposobem odpowiedniej stercorkoryzacyi. Niemniej też lasy dziś istniejącego, a bardziej jeszcze możność rozwinięcia się przemysłu w przyszłości w odpowiednim stosunku do surowej produkeyi, zależnemi są od możności używania węgla kamiennego w szerszych, a ceną tegoż warunkowawych rozmiarach.

Na tych opierając się powodach, komisya gospodarstwa krajowego zaleca Wysokiemu Sejmowi drugą także rezolucyę do przyjęcia z poleceniem poparcia jej jak najsilniej przez Wydział krajowy.

Co do trzeciego wniosku przeznaczenia funduszu 5.000 zł. na zbadanie torfowisk i na poparcie przemysłu torfowego, komisya gospodarstwa krajowego sądzi, że przekazanie tej sprawy Wydziałowi krajowemu jest na razie wskazanem i potrzebnem, by opracowanie projektu takich badań i obliczenie połączonych z tem kosztów podanem zostało opinii władzy wykonawczej, gdyż ta mogąc się posłużyć siłami fachowemi, może też kompetentną swą opinią z korzyścią dla tej ważnej sprawy do jej wyjaśnienia i do nadania jej właściwego kierunku wielce się przyczynić.

Uznając donośne znaczenie torfu jako znakomitego surrogatu dla opału drzewnego, głównie dla okolic bezleśnych Podola, komisya gospodarstwa krajowego, daleko od zamiaru usunięcia lub odraczania tego wniosku dla salwowania funduszy krajowych kosztem rzeczywistych i uzasadnionych potrzeb, upatruje właśnie w przekazaniu Wydziałowi krajowemu ważny dlań moment w kierunku jego urzeczywistnienia, a to przez danie tym sposobem możności przedstawienia go na następnej sesyi w formie fachowo opracowanego projektu.

Na powyższych opierając się motywach, komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Krolestwa Galicyi i Lodomeryi wzywa c. k. Rząd, by przy udzielaniu konsensów na koreczunki w okolicach o słabem zalesieniu Podola zwracał szczególną uwagę na ujemny wpływ, jaki wykarczowana przestrzeń lasn mogłaby wywierać na stosunki klimatyczne w danej okolicy.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, by z szczególnem uwzględnieniem okolic bezleśnych, taryfy przewozowe dla węgla kamiennego na kolejach pod zarządem państwowym zostających, obniżył do najdalej sięgających granic, przyczem poleca Wydziałowi krajowemu, by u Wysokich Władz rządowych sprawę tę całym swym wpływem jak najusilniej popierał.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na następnej sesyi przedłożył Sejmowi wniosek zdążający do poparcia przemysłu torfowego z szczególnem uwzględnieniem bezleśnych okolic Podola, przy równoczesnem przedstawieniu połączonych z tem kosztów dla funduszu krajowego.

Lwów dnia 13. maja 1893.

Przewodniczący :

Polanowski w. r.

Sprawozdawca :

Vivien w. r.